

Формування витрат приватними нотаріусами та адвокатами

К.Л.Павлуненко

адвокат, аудитор,
заступник

Голови Науково-консультативної ради
ГУ ДФС у Харківській області

Стаття 178. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність

178.3. Оподатковуваним доходом вважається сукупний чистий дохід, **тобто різниця між доходом і документально підтвердженими витратами**, необхідними для провадження певного виду незалежної професійної діяльності.

У разі неотримання довідки про взяття на облік особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, об'єктом оподаткування є доходи, отримані від такої діяльності без урахування витрат*

* 178.1. Особи, які мають намір здійснювати незалежну професійну діяльність, зобов'язані стати на облік у контролюючих органах за місцем свого постійного проживання як самозайняті особи та отримати довідку про взяття на облік згідно із статтею 65 цього Кодексу.

14.1.54. дохід з джерелом їх походження з України - будь-який дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні, у тому числі, але не виключно, доходи у вигляді:

- а) процентів, дивідендів, роялті та будь-яких інших пасивних (інвестиційних) доходів, сплачених резидентами України;
- б) доходів від надання резидентам або нерезидентам в оренду (користування) майна, розташованого в Україні, включаючи рухомий склад транспорту, приписаного до розташованих в Україні портів;
- в) доходів від продажу рухомого та нерухомого майна, доходів від відчуження корпоративних прав, цінних паперів, у тому числі акцій українських емітентів;
- г) доходів, отриманих у вигляді внесків та премій на страхування і перестраховування ризиків на території України;
- г) доходів страховиків - резидентів від страхування ризиків страхувальників - резидентів за межами України;
- д) інших доходів від діяльності, у тому числі пов'язаних з повною або частковою переуступкою прав та обов'язків за угодами про розподіл продукції на митній території України або на територіях, що перебувають під контролем контролюючих органів (у зонах митного контролю, на спеціалізованих ліцензійних митних складах тощо);
- е) спадщини, подарунків, виграшів, призів;
- є) заробітної плати, інших виплат та винагород, виплачених відповідно до умов трудового та цивільно-правового договору;
- ж) доходів від зайняття підприємницькою та незалежною професійною діяльністю.**

Податковим Кодексом **не передбачено переліку витрат** для фізичних осіб, які здійснюють незалежну професійну діяльність.

Думка ДФС: положенням ст. 178 ПКУ не передбачено затвердження нормативно-правового акта щодо визначення переліку витрат осіб, що здійснюють незалежну професійну діяльність.

Основним критерієм для обґрунтування витрат, що зменшують дохід для визначення об'єкта оподаткування, є їх належність та необхідність для провадження незалежної професійної діяльності.

Наказ Державної податкової служби від 24 грудня 2012 року N 1185 «Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо деяких питань оподаткування фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність (приватних нотаріусів, адвокатів)»

При визначенні сукупного чистого доходу фізичних осіб, які здійснюють незалежну адвокатську діяльність, **доцільно враховувати витрати, пов'язані з організацією такої діяльності та обумовлені вимогами Закону N 5076.**

До витрат адвоката можуть бути віднесені, зокрема:

- орендна плата за користування приміщенням, яке є робочим місцем адвоката, у тому числі його поточний ремонт, обладнання пандусу для під'їзду інвалідів;
- технічне забезпечення діяльності робочого місця адвоката та його обслуговування (охоронна та пожежна сигналізація, вогнестійкий сейф, інформаційна вивіска, металеві двері або металеві ролети);
- обслуговування технічного обладнання (комп'ютери, у тому числі їх програмне забезпечення, принтери, сканер, ксерокс, факс, телефон тощо);
- витрати на виготовлення печаток та штампів, а також їх заміну;
- сплата щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування;
- відкриття рахунків у банках та їх розрахунково-касове обслуговування (депозитні рахунки);
- оплата праці та обов'язкові нарахування на фонд оплати праці помічників, секретарів, стажистів (найманих працівників);
- проходження підвищення кваліфікації адвокатом; участь у короткотермінових семінарах, симпозіумах, науково-практичних конференціях; удосконалення професійної майстерності. Придбання та передплата юридичної літератури (книг, журналів, дисків, програм тощо);
- витрати на збирання доказів, отримання висновків спеціалістів (експертів) відповідно до умов договору про надання правової допомоги;
- витрати на користування електронною базою законодавства;
- витрати на підключення та користування мережею Інтернет;
- виготовлення бланків (у тому числі ордерів) із зазначенням прізвища, імені та по батькові адвоката, номери і дати видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю;
- придбання канцелярського приладдя;
- сплата адвокатами внесків до Пенсійного фонду України, у тому числі на користь найманих працівників, та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- програмне забезпечення;
- поштові та кур'єрські послуги, необхідні для виконання адвокатської діяльності;
- витрати на послуги телекомунікаційного зв'язку, електронні цифрові підписи для ведення бухгалтерського та податкового обліку та для подання податкової звітності, звітності до органів статистики, Пенсійного Фонду України, інших фондів загальнообов'язкового державного страхування.

«З правового аналізу вищенаведених норм законодавства вбачається, що узагальнююча податкова консультація є позицією податкового органу, має виключно рекомендаційний характер та не є обов'язковою до виконання для платників податків, оскільки, надаючи узагальнюючу податкову консультацію, податковий орган не створює нової правової норми, а лише дає своє тлумачення та роз'яснення відповідних положень податкового законодавства. Так, відповідно до положень статті 53 Податкового кодексу України не передбачено жодних правових наслідків для платника податку у випадку не застосування ним при здійсненні своєї господарської діяльності узагальнюючої податкової консультації»

Постанова окружного адміністративного суду м.Києва
від 14.08.2013 р. по справі N 826/9490/13-а
(залишено без змін ухвалою Київського апеляційного
адміністративного суду від 19 грудня 2013 року)

Наказом N 1185 визначено відповідний перелік витрат, обумовлених вимогами Закону N 5076, які можуть бути враховані для визначення сукупного чистого доходу фізичними особами при здійсненні незалежної адвокатської діяльності.

Наказ Міндоходів від 30 грудня 2013 року N 885
«Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо переліку витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу»

У зв'язку з цим для визначення переліку витрат, які можуть бути враховані при обчисленні оподаткованого доходу фізичній особі, яка провадить незалежну професійну діяльність, **доцільно скористатися узагальнюючими податковими консультаціями, затвердженими наказом ДПС України від 24.12.2012 N 1185 та наказом Міндоходів від 30.12.2013 N 885.**

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ
від 05.12.2017 р. N 2837/О/99-99-13-01-02-14/ІПК

Закон «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» **стаття 4:**

4) фізичні особи - підприємці, в тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування;

5) **особи, які провадять незалежну професійну діяльність**, а саме наукову, літературну, артистичну, художню, освітню або викладацьку, а також медичну, юридичну практику, в тому числі адвокатську, нотаріальну діяльність, або особи, які провадять релігійну (місіонерську) діяльність, іншу подібну діяльність **та отримують дохід від цієї діяльності.**

Закон «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» **стаття 7:**

2) для платників, зазначених у пунктах 4 (крім фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування), 5 та 5 1 частини першої статті 4 цього Закону, - на суму доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць.

У разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному кварталі або окремому місяці звітного кварталу, такий платник зобов'язаний визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Державна фіскальна служба України

Офіційний портал

Лист ДФС від 21.03.2017 № 3782/К/99-99-13-02-03-14

Розділ: Консультації Для Фізичних Осіб

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула Ваші звернення ... щодо практичного застосування окремих норм чинного законодавства та в межах компетенції повідомляє.

.....

з 1 січня 2017 року **особа, яка провадить незалежну професійну діяльність** та не отримує дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року від такої діяльності, **зобов'язана визначити базу нарахування єдиного внеску, незважаючи на наявність статусу фізичної особи – підприємця**. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

***Дякую за увагу та впевнена у тому,
що ваші витрати завжди будуть належними та необхідними
для провадження вашої незалежної професійної адвокатської діяльності
не тільки на ваш погляд!***